

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. V. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

in consecratione Eucharistie, in qua sacrificium A
Deo offertur. Ergo juxta doctrinam D. Thomae
 consecratio est de essentia inveniendi Missae sacri-
 ficii.

45. Probatur secundò eadem pars ratione. Potestas
 consecrandi est de essentia Sacerdotii novae legis:
 Ergo & ipsa consecratio de essentia sacrificii. An-
 tecedens admittit Nugno, dicens totam essentiam
 nostri Sacerdotii consistere adaequatè in potestate
 ad consecrandum, & offerendum sacrificium. Et
 ratio est, quia forma quae essentialiter constituit
 Sacerdotem novae legis, est character Sacerdoti:
 his, qui per se primò est potestas consecrandi, Con-
 sequentia verò probatur: Sacerdotium est essen-
 tialiter propter sacrificium, juxta illud Apostoli
 ad Hebraeos 5. *Omnis Pontifex constituitur ut*
offerat dona & sacrificia pro peccatis: Ergo si pote-
 stas consecrandi sit de essentia Sacerdotii novae le-
 gis, consecratio debet esse de essentia sacrificii ejus-
 dem legis.

46. Probatur tertio: Illa actio est de essentia sacri-
 ficii, quae est immutativa rei oblatae: Sed conse-
 cratio est hujusmodi: Ergo est de essentia inveniendi
 Missae sacrificii. Major est certa, & patet ex defi-
 nitione sacrificii: Minor probatur. Actio separans
 sanguinem à substantia viventis, est immutativa
 & destructiva illius: sed consecratio per se lo-
 quendo, & ex vi verborum, sanguinem separat
 à corpore Christi, qui per consecrationem panis,
 & ex vi verborum, ponitur solum corpus; & per
 consecrationem calicis, solus sanguis: ita ut veluti
 per accidens sit, respectu consecrationis, quòd illa
 peracta, sanguis reperitur in corpore Christi: Er-
 go consecratio quantum est de essentia sacramentaliter
 & mysticè maculat Christum, & in ea fit mystica
 quaedam effusio sanguinis; per gladium verborum,
 ut Cyrillus loquitur: sicut sacrificia vetera non sine
 vera & reali sanguinis effusione per victimam ma-
 terialem occisionem peragebantur.

47. Confirmatur: Cum sacrificium inveniendum
 Missae, sit essentialiter repraesentativum sacrificii
 cruenti crucis, illa actio est de ejus essentia, quae sit
 repraesentativum mortis & passionis Christi: Sed
 Missae sacrificium consecratione corporis & san-
 guinis Christi, sit repraesentativum mortis & pas-
 sionis ejus, cum per eam ex vi verborum ponatur
 corpus Christi sub speciebus panis, ut exangue &
 sine anima, subindeque per eam, ut jam dixi-
 mus, fiat mystica quaedam effusio sanguinis
 Christi: Ergo consecratio corporis & sangui-
 nis Christi, est de essentia inveniendi Missae sacri-
 ficii.

48. Quod verò illius essentia in ea sola consistat,
 breviter ostenditur: Tum quia nulla ex aliis actio-
 nibus, praeter consecrationem, est de essentia sacri-
 ficii Missae, ut §. 2. probatum est. Tum etiam, quia
 ad completam & adaequatam rationem sacrificii
 duo tantum requiruntur, oblatio nimirum, & im-
 mutatio victimae, ut ex sacrificii definitione patet:
 utrumque verò in consecratione reperitur: im-
 mutatio quidem, ut jam ostensum est: oblatio au-
 tem, quia ad veram oblationem, necesse est necessa-
 rium ut Sacerdos in actu signato significet se ho-
 stiam offerre, dicendo, *ego offero*, vel *offerimus ma-*
jestati tuae; sed sufficit ut in actu exercito victi-
 mam sitat & praesentet Deo. Quemadmodum
 ergo Christus in cruce sacrificium corporis & san-
 guinis sui obtulit, non tam verbis, quam factis,
 moriendo scilicet pro Dei gloria & pro nostra sa-
 lute: ita Sacerdos consecrans offert opere & re-

ipsa corpus & sanguinem Christi per consecra-
 tionem.

Demum quòd ipsa consecratio, ut ostensum
 est, adequatè essentiam inveniendi Missae sacrificii
 tanquam ad finem & terminum extrinsecum, ma-
 pater quòd hoc sacrificium habeat rationem
 & potus, unde sub speciebus panis & vini offertur.
 Atqui sumtio est finis & terminus extrinsecus
 menti: Ergo pertinet ad hoc sacrificium tanquam
 finis & connotatum extrinsecum; & licet non sit
 pars essentialis illius, ut volunt plures ex Rationi-
 ribus, est tamen aliquo modo de ejus integritate
 Unde D. Thomas hic art. 6. ad 3. ait quòd si con-
 gat in calice consecrato venenum esse, non so-
 ber sumi, sed in aliquo vase sanguis Christi con-
 tendus est & aliud vinum consecrandum, ut
 sacrificium perficiatur. Ipsa etiam Ecclesia in calice
 contingeret Sacerdotem mori ante sumptionem
 specierum, si tunc præcipitur alius Sacerdos acci-
 non se junctus, propter integritatem sacrificii, sicut
 consecratas sumat. Item in Concilio Tolosano,
 can. 5. gravis poena imponitur Sacerdotibus, qui
 non communicabant, quoties Missam celebra-
 bant: *Nam quale (inquit) erit sacrificium, si non*
ipse sacrificans participet esse dignetur. Ex quo
 intelliges non idèò sumptionem ad hunc sacrificii
 integritatem pertinere, quòd sine illa salvaretur
 quæ immutatio ad rationem sacrificii necesse
 illa enim, ut supra ostendimus, in consecratione
 sufficienter salvatur; sed quia, ut diximus, hoc
 sacrificium habeat rationem cibi & potus,
 ad sumptionem tanquam ad finem extrinsecum
 ordinatur, subindeque eam extrinsecè co-
 notat.

Dices, si contingat corpus Christi in altari
 rere sub specie carnis, communiter docent Theo-
 logi non esse sumendum; neque tunc reemenda-
 dorem ad aliam hostiam consecrandam: Ad hoc
 sumptio esset de integritate sacrificii, nec
 tur Sacerdos aliam hostiam consecrare, nec
 perfectum maneret sacrificium, corpus perfectum
 & integritas est de jure divino: Ergo sumptio
 cium, non pertinet ad integritatem Sacramenti
 Missae.

Respondeo data Majori, negando Minor.
 quia eo casu miraculoso & extraordinario, cau-
 tur Auctor ipse sacrificii Deus, per miraculum
 spensare, ob peculiare fines quos per tale miracu-
 lum intendit. Consultius tamen videtur, etiam
 in casu illo extraordinario, aliam hostiam conse-
 crare & sumere ad perficiendum sacrificium, ut
 docet S. Thomas hic quaest. 82. art. 4. ad 3. haec
 verba: *Si miraculose corpus Christi in altari sub*
specie carnis appareat, aut sanguis sub specie sanguinis,
non est sumendum. Nec propter hoc Sacerdos
transgressor efficitur, quia ea quae miraculose sunt,
legibus non subduntur. Consultandum tamen est
 Sacerdoti, quòd iterato corpus & sanguinem ad
 mini consecraret & sumeret.

§. V.

Solvuntur objectiones.

Obijciunt primò contra precedentem con-
 sionem: Ita se habet consecratio ad immu-
 tum sacrificium Missae, sicut se habet conse-
 ratio ad sacrificium cruentum crucis: nam
 Deo factus homo, in cruce oblatus est; in Chri-
 stus factus panis vitae spiritualis, in altari offertur.

Sed incarnatio non est de essentia sacrificii crucis, sed tantum quid præviū ad ipsum, siue præparatio rei offerendæ & sacrificandæ, juxta illud ad H. brachio. *Corpus autem apasti mibi*: Ergo similiter consecratio non est de essentia sacrificii Missæ, sed quid præsuppositivè requisitum ad ipsum.

Confirmatur & magis illustratur hæc ratio: Quod sacrificatur, præexistit immolationi: Sed corpus Christi quod sacrificatur in Missa, non præexistit sub speciebus consecrationi, cum per illam ponatur & producat: Ergo corpus Christi per consecrationem non immolatur, subindeque illa non est de essentia sacrificii.

Ad objectionem respondeo, negando partem Majoris universaliter sumptam, triplicemque assignando rationem discriminis. Prima est, quia incarnatio non fuit positio corporis Christi super altare crucis, subindeque neque oblatio ejus in sacrificium; consecratio verò corporis Christi, utramque rationem sortitur; nam & ponit corpus Christi super altare, & ipsum sinit & offert in sacrificium, ut supra ostensum est. Secunda est, quia Christus, ut principalis offerens in Missa, præsupponitur consecrationi, quia non offert ut est sub speciebus, sed ut in propria specie existens; offertur autem, ut est sub speciebus. At verò ut principalis offerens in sacrificio crucis, non potuit præsupponi ad incarnationem. Tertia disparitas est, quia incarnatio non est mutatio aliquo modo destructiva, sicut est ea quæ requiritur ad rationem sacrificii, quæque reperitur in consecratione, modo superius explicato, sed mutatio solum positiva & perfectiva.

Ad confirmationem respondeo, quod sacrificatur præexistere debere immolationi, quando per actionem sacrificandi non fit, non implicare tamen quod actio sacrificandi sit simul productio victimæ, & immutatio illius, subindeque quod victimæ ad eam non præsupponatur, ut magis explicabitur in solutione objectionis sequentis.

Obijcies ergo secundo: Sacrificium est essentialiter actio victimam immutans & destruens: At in sacrificio Missæ, consecratio non destruit victimam, nimirum corpus Christi, sed potius illud ponit & producit sub speciebus: Ergo Missæ sacrificium non consistit in consecratione.

Mirum est quantum hæc difficultas Theologorum ingenia exerceat, & in quam varios dicendi modos eos abire compellat. In primis Vazquez respondet, quod quamvis de ratione sacrificii absolute sit quod destruat victimam, non tamen de ratione sacrificii quod non est absolute, sed solum commemorativum alterius, cujusmodi est sacrificium Eucharistiæ, quod ait consistere in sola representatione sacrificii crucis.

Verum hæc solutio & doctrina displicet aliis Theologis, & breviter confutari potest. Quod enim est de natura sacrificii ut sic, omni sacrificio, quodcumque illud sit, convenire debet: Sed immutatio rei oblate est de ratione sacrificii ut sic, ut docet D. Thomas 2.2. quest. 85. art. 3. ad 3. & colligitur ex nomine Hebræo sacrificii זֶבַח *Zebach*, quod latine mactatio dicitur. Idipsum constat in sacrificii veteris legis, in quibus omnibus res oblata destruebatur, vel per occisionem, ut in victimis, quando sacrificabantur vivencia; vel per combustionem, ut in immolationibus, in quibus offerebantur inanimata solida, cujusmodi sunt similia, zhus, &c. vel per effusionem, ut in libaminibus,

Tom. V.

A in quibus offerebatur aqua, vinum, oleum &c. Ratio verò petitur ex differentia quæ est inter adorationem, oblationem simplicem, & sacrificium: adoratio enim exhibet cultum Deo, quatenus submittit hominem Deo tanquam suo inferiori; oblatio quatenus submittit ipsum Deo tanquam domino rerum omnium exteriorum, & ideo ipsi aliquam rem exteriorem offert, in quo distinguitur ab adoratione; sacrificium verò, quatenus submittit hominem Deo tanquam auctori vitæ & necis, ideoque adhuc significandum debet immutare rem oblata, eamque quodammodo destrinere: Ergo sacrificium quodcumque illud sit, siue absolute, siue commemorativum, debet esse destructivum victimæ. Unde licet sacrificium incrementum Missæ, sit representativum sacrificii crucis, si tamen non importet immutationem rei oblate, non erit, neque dici poterit verum sacrificium, sed duntaxat nuda imago & representatio sacrificii veri.

Respondet secundo Suarez objectioni propositæ, quod quando in sacrificio res oblata producit ex alia substantia quæ destruitur, non est necessarium quod sacrificium sit immutatio rei oblate, & termini ad quem, sed sufficit quod terminus à quo destruitur; unde cum in sacrificio Missæ corpus CHRISTI producat ex substantia panis quæ destruitur, in eo salvatur vera ratio sacrificii, absque eo quod per consecrationem corpus CHRISTI, quod est res oblata, destruitur.

Sed in primis hæc solutio destruit definitionem sacrificii in communi, nam sacrificium in communi definitur *oblato externa religiosa soli Deo facta, alicujus rei permanentis, cum aliqua ejusdem rei immutatione*. In qua definitione aperte declaratur, immutationem debere fieri circa ipsam rem oblata. Unde D. Thomas 2.2. quest. 85. art. 3. ad 3. sic ait: *Sacrificia proprie dicuntur, quando circa res oblatas aliquid fit, sicut quod animalia occidebantur, & comburebantur; quod panis frangitur & comeditur*. Quare Suarez novam eudendo definitionem sacrificii, exponit mysteria nostræ fidei risui hæreticorum, præbetque illis ausam cogitandi & dicendi, non posse à Catholicis defendi quod Eucharistia sit verum sacrificium, nisi essentias rerum immutando, & novas definitiones committendo.

Deinde ex hac solutione sequeretur quod conversio ligni verbi gratia in calicem, & ipsa calicis oblatio & consecratio, esset verum sacrificium; esset enim productio rei sacræ, & destrueretur terminus à quo hujus oblationis, nimirum substantia ligni: Sed hoc videtur absurdum: Ergo &c. His ergo solutionibus prætermis.

Ad objectionem respondeo, ad rationem sacrificii sufficere, ut ex modo quo offertur sacrificium, sequi debeat mors victimæ, connaturaliter, quamvis de facto non sequatur: Si enim in veteri lege post illatum vulnus lethale, Deus miraculose conservasset victimam, adhuc verum ibi fuisset sacrificium; quia ex quo vulnus illud fuisset lethale, non minus illa actio significasset dominium Dei in vitam & mortem, quam si de facto sequuta fuisset mors: Quia ergo in proposito consecratio, quantum est de se, & ex vi verborum, habet separatè sanguinem à corpore Christi, quamvis de facto non destruat Christum, est tamen destructiva illius, & ideo habet veram rationem sacrificii, præsertim cum verba in definitione

R. ij tioni-

tionibus non dicant actum, sed aptitudinem, ut A communiter docent Philosophi. Potestque hæc solutio illustrari exemplo Martyrii: multi enim docent, non requiri ad coronam martyrii, quod actu sequatur mors, sed sufficere quod tale vulnus infligatur, quod de facto per se natum est inferre mortem, quamvis ex aliquo accidenti mors impediatur.

62. Instabis: Illa actio quæ est productiva victimæ, non est destructiva illius: Sed consecratio est productiva victimæ, cum per eam corpus Christi sub speciebus panis & vini producat: Ergo non est destructiva illius.

Respondeo quod quamvis repugnet eandem actionem producere aliquem terminum, & simul ipsum destruere; fieri tamen potest, ut actio quæ efficit aliquem terminum, sit destructiva ejusdem, quando ex modo producendi, ita ipsum attingit, ut quantum est de se habeat separare corpus à sanguine, sicut contingit in proposito.

63. Urgebis: Actio immutativa & destructiva victimæ, debet supponere illam productam: Sed consecratio, etiam ut habet ponere corpus separatum à sanguine, quantum est de se, non supponit victimam productam, sed potius illam producit: Ergo non est immutativa & destructiva illius. Minor probatur; quia victima non est Christus utcumque, sed Christus, ut existens sub speciebus panis & vini: Atqui consecratio producit Christum sub illa ratione: Ergo quantum est de se non supponit victimam productam.

Respondeo distinguendo Majorem: Actio immutativa & destructiva victimæ, debet supponere illam productam, prioritate rationis, concedo: prioritate reali, nego. Vel sub aliqua formalitate, concedo Absolutè & simpliciter, nego. Similiter distinguo Minorem: consecratio non supponit victimam productam, sub ea formalitate quæ productiva est corporis Christi sub speciebus, concedo Minorem; sub alia, nego Minorem; & eodem modo distinguo Consequens: Ergo consecratio, quatenus est productiva corporis Christi sub speciebus, non est destructiva illius, concedo: sub alia ratione & formalitate, nego. Tres ergo formalitates in eadem consecratione diligenter distinguendæ sunt, quarum una præcedat aliam prioritate aliquâ rationis. In primis enim habet consecratio quod sit actio productiva & præparativa victimæ, quatenus est conversio panis & vini in corpus & sanguinem Christi. Secundò quatenus per eandem actionem, victima præsentatur Deo in actio exercito, in honorem & cultum ipsius, habet rationem oblationis s. Tertiò quatenus eadem consecratio ex modo quo producit victimam, habet quantum est de se, constituere corpus separatum à sanguine; & modo quodam mortuo, per modum cibi, habet hæc actio quod sit immutativa victimæ. Cæterum tres illæ ejusdem actionis formalitates, hunc habent inter se ordinem, ut secunda supponat primam, & utraque antecedar tertiã.

64. Objicies tertiò: In die Parasceves offertur verum sacrificium: Atqui tunc non fit consecratio, sed tantum consumptio specierum: Ergo non in illa, sed in ista consistit ratio sacrificii. Major probatur, tum quia Sacerdos inter precandum appellat illam ceremoniam sacrificium: tum etiam, quia fideles tenentur illi assistere, si incidit in diem festum.

Respondeo negando Majorem, dicitur enim Thomashic art. 2. ad 2. non offertur in die Parasceves sacrificium in cruentum, ne passio mystice expressa eodem die representetur. Unde Hugo Victorinus secundo codice miscellanorum sic: *Hodie non sacrificamus, dum hostia de manu mittitur: non sacrificant amici, dum trucidantur.*

Ad probationem in contrarium dico, cætenus am illam quæ fit in die Parasceves, appellatur sacrificium in latiori significatione, quia est complementum sacrificii hesterni, in quo hostia quæ consumitur, fuerat consecrata: unde negamus esse novum & perfectum sacrificium, non solum quia non fit consecratio, sed etiam quia non immutatur nisi una species, cum tamen utraq; species sit de essentia sacrificii, ut supra ostendimus. Fideles verò tenentur illi assistere, si incidit in diem festum, quia tenentur illi assistere, eodem modo quo fit ab Ecclesia.

Dices sumptio illa debet pertinere ad aliam speciem religionis: Non ad aliam quam ad sacrificium: Ergo talis sumptio est verè sacrificium. Respondeo poni in specie religionis, in quoque nitur sumptio cujuslibet sacramenti, quatenus indirecè possit reduci ad speciem sacrificii, quatenus est terminus extrinsecus, & consummatio sacrificii oblati in die præcedenti.

Pro completa explanatione essentia sacrificii, inquirunt hic Authores, quomodo distinguatur sacrificium Missæ, à sacrificio cruento quod Christus obtulit in nocte cænæ, & quod moriens obtulit in cruce? Ad quod breviter respondeo, non distingui nisi numero, à parte posteriori verò, in ritu & ratione offerendi, & distingui quodammodo specie; quamvis ex parte rei oblatæ, utrumque sit idem numero sacrificium. Primum patet, quia in sacrificio quod Christus obtulit in nocte cænæ, & in eo quod nos offerimus in Missa, est eadem res oblatæ, & eadem modus offerendi, scilicet transubstantiatio: Ergo distinguuntur solo numero. Secundum etiam constat, quia in cruce fuit oblatum sacrificium actionem cruentam, in altari verò per consecrationem, quæ est actio diversæ rationis: Ergo in huiusmodi sacrificia distinguuntur quodammodo specie, cum habeant diversum modum offerendi. Dico quodammodo, quia cum habeant idem motivum formale, distinctio le teneat solum ex parte substrati materialis, non est proprie distinctio specifica, si aliunde verum sit, virtutem religionis in Christo, non distingui specie à nobis. Tertium denique probatur, quia est eadem res quæ offertur in sacrificio Missæ, & quæ fuit oblatæ in cruce, & in nocte cænæ: Ergo ex parte rei oblatæ non distinguuntur etiam numero; & hoc volumus tum SS. Patres, dum asserunt, utrumque sacrificium, cruentum & in cruentum, esse idem, solum enim volunt idem esse sacrificium, vel quia utraque est eadem res oblatæ, vel etiam quia sacrificium Missæ, est imago sacrificii cruenti: imago enim & res representata dicuntur esse idem motu representativo.

